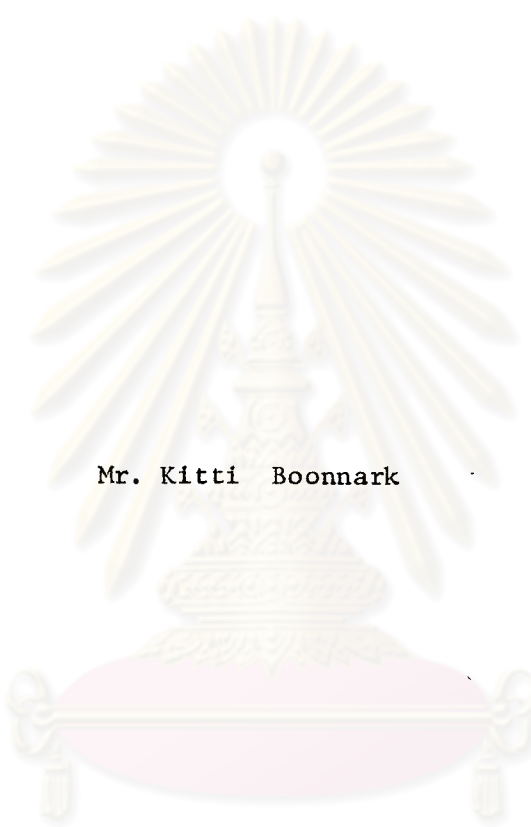

DATA PROCESSING SYSTEM FOR COMMERCIAL BANKS' CURRENT ACCOUNT

Mr. Kitti Boonark

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1981

004203

พ. ๒

๒

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวันของธนาคารพาณิชย์ โดยคอมพิวเตอร์

โดย นายกิตติ บุญนาค

ภาควิชา การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

1๙๙๖ ..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา)

.....กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร. นราศรี ไวนิชกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ลลิตา มหพันธ์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์)

.....กรรมการ

(อาจารย์ จงจิตต์ หัสกภัย)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ระบบการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน
ของธนาคารพาณิชย์ โดยคอมพิวเตอร์

ชื่อนิสิต นายกิตติ บุญนาค

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ กฤษณพันธ์ สุพรรณโรจน์

ภาควิชา การบัญชี

ปีการศึกษา 2524

บทคัดย่อ

บัญชีเงินฝากกระแสรายวันของธนาคารพาณิชย์ เป็นบัญชีเงินฝากที่สำคัญประเภทหนึ่ง ซึ่งธนาคารจะต้องให้บริการแก่ลูกค้า เพื่อให้การดำเนินงานของลูกค้า ทั้งในภาครัฐบาล และ ภาคเอกชน เกิดความคล่องตัวในด้านการเงินมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากการดำเนินงานของ ธุรกิจในปัจจุบันนี้ว่า เงินฝากกระแสรายวัน หรือ เงินเบิกเกินบัญชีก็ได้เข้าไปมีบทบาทในการ ดำเนินธุรกิจประจำวันเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดเล็ก หรือขนาดใหญ่ หรือแม้แต่ บุคคลที่ไม่ได้ดำเนินธุรกิจทางการค้าก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากว่า การใช้บริการด้านเงินฝากกระแสรายวันของธนาคาร ก่อให้เกิดความสะดวก ความคล่องตัว และความปลอดภัย มากกว่าการใช้ตัวเงินสดในการดำเนินธุรกิจ และในชีวิตประจำวัน ดังนั้น เมื่อมีผู้ที่พอใจหรือมีความต้องการ ที่จะใช้บริการด้านเงินฝากกระแสรายวันกับธนาคารเป็นจำนวนมากแล้ว จึงเป็นเหตุผลผลักดันให้ ธนาคารจำเป็นต้องทำการพัฒนางานทางด้านการให้บริการในส่วนนี้ให้รวดเร็ว ทันสมัย และดีขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ และยังก่อให้เกิดประโยชน์ ต่อธนาคารเองด้วย ซึ่งในปัจจุบันนี้ ธนาคารก็ได้พัฒนาไปแล้ว กล่าวคือ จากการใช้ระบบการ ปฏิบัติงานด้วยมือในการปฏิบัติงานไปสู่การใช้ระบบคอมพิวเตอร์

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบงานเดิม พอที่จะแยกออกได้เป็น 2 ประการด้วยกัน คือ

1. ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานประจำวัน ซึ่งได้แก่
  - 1.1 ปัญหาเกี่ยวกับการคำนวณหาจำนวนเงินที่ลูกค้าสามารถจะถอนได้
  - 1.2 ปัญหาในการตรวจสอบเงื่อนไขการรับ - จ่ายเงิน
  - 1.3 ปัญหาในการตรวจสอบเช็คที่ลูกค้าส่งให้ธนาคารระงับการจ่ายเงิน
  - ✓ 1.4 ปัญหาในการจัดทำรายงาน เช็คหักบัญชี
  - 1.5 ปัญหาในการคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี

2. ปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับงานประจำงวด ซึ่งได้แก่ ปัญหาในการจัดทำรายงานหรือประมวลผลข้อมูล เพื่อเสนอข้อสนเทศของบัญชีกระแสรายวันต่อผู้บริหาร หรือ เสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทย

ในการศึกษาค้นคว้าของผู้เขียน ผู้เขียนได้พยายามที่จะแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างหลัก ๆ ของระบบงานคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาใช้กับงานด้านบัญชีกระแสรายวันว่า จะต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ซึ่งจะแสดงออกมาในเชิงของการออกแบบระบบงาน และหลักการออกแบบระบบงานที่ผู้เขียนได้นำมาใช้ นั่น ผู้เขียนได้ใช้ความพยายามอย่างที่สุดในอันที่จะเขียนออกมาให้อยู่ในรูปแบบที่ง่ายแก่การทำความเข้าใจ ซึ่งจะประกอบไปด้วยหลักการในเรื่องที่เกี่ยวกับ System Flowchart, Record Layout ของ File ต่าง ๆ Cathode Ray Tube & Message Information, Report Layout และตัวอย่างของ Report ต่าง ๆ

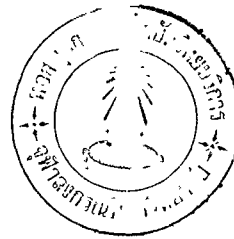
แต่อย่างไรก็ตาม ในระบบงานคอมพิวเตอร์ ก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่บ้าง ดังนี้คือ ปัญหาในเรื่องกระแสไฟไม่สม่ำเสมอ ปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากพนักงานยังไม่คุ้นเคยกับระบบงานคอมพิวเตอร์ ปัญหาในเรื่องกำลังคน เนื่องจากการใช้ระบบงานนี้ค่อนข้าง ปัญหาในเรื่องการทดสอบโปรแกรม ปัญหาในเรื่องการทำความเข้าใจ ระหว่างเจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์กับผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น แต่ปัญหาเหล่านี้ เป็นปัญหาในระยะสั้นเท่านั้น สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ในที่สุด

- Correct payments according to various conditions of payment including stop cheques.
- The calculation of interest for over-drawn accounts.
- Reporting for clearing of cheques as well as other reports required by the Bank of Thailand or by the executives for decision - making.

In presenting this thesis, the author has drafted out the computerized system for current account data processing comprising the system flowchart, Record layout of various files, Cathode ray tube & Message information, as well as report layout to suit various needs.

However, even though the computerized system would accelerate the data processing while at the same time achieve better accuracy than in manual system, there are still some problems, either inherent to the system itself or being problems occurring at the introduction of new system, namely:- the irregularity of electric current, the unfamiliarity of employees to the computerized system, personnel problems at the introduction of the system owing to the concurrent running of manual system, the expense and time involved in testing out computer programmes as well as in the explanation of the capability of computerized system to people concerned. However the above-enumerated problems are shortlived, and could be overcome with patience and understanding. The author has a firm belief that the use of computer in current account data processing would gain more and more popularity among commercial banks in the future.

กิติกรรมประกาศ

ในการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้เขียนได้รับความกรุณาอย่างดียิ่งจากบุคคลหลาย ๆ ท่านด้วยกัน ท่านแรกที่มีพระคุณต่อผู้เขียน เป็นอย่างยิ่งคือ ท่านอาจารย์ภฤชพันธุ์ สุพรรณโรจน์ ซึ่งท่านเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของผู้เขียนตลอดช่วงระยะเวลาตั้งแต่ตั้งแต่มัธยมศึกษาตอนต้นจนถึงระดับปริญญาโท และระดับปริญญาตรี ซึ่งท่านได้ให้แนวความคิด หลักการ และชี้แนะนำที่ เป็นประโยชน์ต่อการค้นคว้าของผู้เขียนอยู่ตลอดเวลา ทั้งในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการ ซึ่งผู้เขียนมีความรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่าน เป็นอย่างยิ่ง ที่ได้ประสทธิ ประสาทวิชาความรู้ให้ผู้เขียนได้เข้าใจอย่างกระจ่างชัดถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ท่านต่อมาที่มีพระคุณต่อผู้เขียน เป็นอย่างยิ่งเช่นกันคือ ท่านศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ผู้เขียนยังจำได้ตลอดเวลา ตั้งแต่ตอนที่ผู้เขียนได้เริ่มไปศึกษาชคคำแนะนําจากท่านว่า ผู้เขียน จะขอทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ ท่านก็ได้ชี้แจงถึงแนวทางและหลักเกณฑ์ ตลอดจนเรื่องราวใน วิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ผู้เขียน ซึ่งผู้เขียนก็ต้องไปหาข้อมูลต่าง ๆ มาล่วงหน้าแล้วกลับมาตอบคำถาม ของท่านหลายต่อหลายครั้ง จนในที่สุดท่านก็เห็นชอบให้ทำวิทยานิพนธ์ในเรื่องนี้ได้ ทุกวันนี้ผู้เขียน ยังระลึกถึงพระคุณของท่านในประเด็นที่ว่า ข้อซักถามต่าง ๆ ของท่านก่อนที่ผู้เขียนจะเริ่มลงมือ ทำวิทยานิพนธ์นี้ เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนมาก ซึ่งเปรียบเสมือน เป็นเข็มทิศให้แก่ผู้เขียนอย่าง แท้จริง มิฉะนั้นแล้ว ผู้เขียนคงไม่สามารถที่จะเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้สำเร็จ และตลอดเวลา ที่ผู้เขียนได้ไปพบท่าน ผู้เขียนมีความรู้สึกดีใจเสมอ เพราะทุกครั้งท่านได้แสดงออกถึงความสนใจ ต่องานของผู้เขียนเป็นอย่างดียิ่ง จนทำให้ผู้เขียนมีความประทับใจมาก หรือแม้แต่บรรดาเพื่อน ๆ ของผู้เขียนก็มีความรู้สึกเช่นกัน

ท่านต่อมาที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เขียน เป็นอย่างดียิ่งก็คือ คุณวีเชษฐ์ ชมพูนุช ท่านเป็นหัวหน้าส่วนควบคุมเงินฝากของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด สำนักงานใหญ่ สิ่งที่ทำให้ผู้เขียน ขาวซึ้งและประทับใจในท่านนี้ก็คือ ในบางครั้งท่านยอมสละเวลาอันมีค่าของท่านให้กับผู้เขียน เกือบทั้งวัน เพื่อที่จะอธิบายให้ผู้เขียนเข้าใจถึงงานด้านบัญชีกระแสรายวัน และระบบงานคอมพิวเตอร์

ซึ่งท่านได้อธิบายอย่างโดยละเอียด ทั้ง ๆ ที่ในวันนั้น ๆ เป็นวันทำงาน หรือแม้แต่ในวันหยุด ท่านไปทำงานที่ธนาคาร ท่านยังนัดให้ผู้เขียนไปศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อนำมาเขียนวิทยานิพนธ์ เรื่องนี้ได้ ซึ่งทำให้ผู้เขียนไม่มีวันที่จะลืมพระคุณของท่านผู้นี้ได้เลย และผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณในความกรุณาของ ท่านศาสตราจารย์ ดร.นราศรี ไววณิชกุล และท่านอาจารย์ลลิตา มหพันธ์ และท่านอาจารย์จงจิตต์ หล้าภักย์ ที่ได้สละเวลาเพื่อ เป็นกรรมการในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ของผู้เขียน

นอกจากนั้น ผู้เขียนยังต้องขอขอบคุณบรรดาเจ้าหน้าที่ของธนาคารต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งต่อผู้เขียน และผู้ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เขียนได้มีความเข้าใจในระบบงานคอมพิวเตอร์เป็นอย่างดีตลอดเวลาก็คือ บรรดาบริษัทผู้ขายเครื่องคอมพิวเตอร์หลายบริษัทด้วยกัน ที่ได้ให้ความร่วมมือชี้แจงถึงระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์ต่อผู้เขียนอย่างโดยละเอียด ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ด้วย และท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณในน้ำใจของบรรดาเพื่อน ๆ ของผู้เขียนหลายต่อหลายท่านที่ทำงานอยู่ในส่วนงานคอมพิวเตอร์ของธนาคารต่าง ๆ ที่คอยให้คำปรึกษาหารือต่อผู้เขียนมาโดยตลอด

ท้ายนี้ ถ้าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีส่วนที่เป็นความดี หรือเป็นประโยชน์อยู่บ้าง ผู้เขียนก็ขอขอบความดีหรือประโยชน์เหล่านั้นให้แก่บุพการี และผู้มีพระคุณต่อผู้เขียนทุกท่าน ที่ช่วยให้งานเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี แต่ถ้าวิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีส่วนใดตกพร่อง ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กิตติ บุนนาค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฉ
รายการรูปประกอบ	ฉ
	
บทที่	
1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	2
วิธีดำเนินการวิจัย	3
แนวความคิดที่จะนำมาใช้ในการวิจัย	3
ความสำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
2 บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน (Current Accounts)	4
การนำเงินมาฝากของลูกค้า	11
การถอนเงิน	18
การป้องกันการทุจริตในบัญชีเงินฝากกระแสรายวัน	26
ระบบการหักบัญชีระหว่างธนาคาร (Clearing System)	29
เงินเบิกเกินบัญชี	44
3 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในระบบบัญชีกระแสรายวัน	56
ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานประจำวัน	71
ปัญหาที่เกิดขึ้นสำหรับงานประจำงวด	81

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 การวางระบบงาน	81
System Flowchart	83
Record Layout ของ File ต่าง ๆ	94
Crt & Message Information	145
Report Layout	169
ตัวอย่างของ Report ต่าง ๆ	186
5 วิธีการตรวจสอบความถูกต้องของระบบงานคอมพิวเตอร์	204
6 ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้	364
ปัญหาเรื่องความไม่สม่ำเสมอของกระแสไฟ	364
ปัญหาเรื่องพนักงานยังไม่คุ้นเคยกับระบบงานคอมพิวเตอร์	365
ปัญหาในเรื่องการทดสอบโปรแกรม	366
ปัญหาในเรื่องกำลังคนเนื่องจากการใช้ระบบคู่มือ	368
ปัญหาในการทำความเข้าใจกับผู้บริหารระดับสูง	369
ปัญหาอื่น ๆ	370
7 บทสรุป	372
บรรณานุกรม	376
ประวัติผู้เขียน	378

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 ตารางคำนวณหาผลคูณสำหรับคิดดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี	50
2 ตารางคำนวณหาผลคูณสำหรับคิดดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี	51
3 ตารางคำนวณดอกเบี้ย วิธีคำนวณจากจำนวนเงิน	53
4 ตารางคำนวณดอกเบี้ย วิธีคำนวณจากจำนวนเงิน	54
5 ตารางคำนวณดอกเบี้ย วิธีคำนวณจาก Products	55
6 ตารางตัวอย่างการคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี	68
7 ตารางตัวอย่างการคำนวณดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี	69
8 ธพ. 31	73
9 ธพ. 32	75
10 ธพ. 33	77
11 T/P Code Table	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการรูปประกอบ

รูปที่	หน้า
1 ตัวอย่าง Statement	14
2 คำขอให้ธนาคารระงับการจ่ายเงินตามเช็ค	23
3 ตัวอย่างใบนำส่งเช็ค	35
4 ตัวอย่างรายการประกอบใบนำส่งเช็ค	36
5 ตัวอย่างใบสรุปผลการนำส่งเช็ค	37
6 ตัวอย่างผลการหักบัญชี	38
7 ใบแจ้งยอดเงินฝากกระแสรายวัน	42
8 Configuration ของระบบคอมพิวเตอร์	81
9 ขบวนการในการทำ Test Data	205
10 แบบฟอร์ม System Test	300
11 ลำดับเวลาของงานประจำวัน	301